

Список використаних джерел

1. Черненко Н. М. Характеристика вірогідних ризиків у галузі освіти. *Наука і освіта*. 2014. № 7 СХХІV. С. 179–183.
2. Чернявська О. В., Соколова А. М. Фандрайзинг: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2013. 188 с. URL: http://diplomvkarmane.org.ua/media/diplom/files/pages/Fandraizing_Cherniavska.pdf

Київник М. О., здобувачка 1-го курсу СО «Магістр»,
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна.

Науковий керівник – Прокоф'єва Л. Б., канд. пед. наук, доцент,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА

Останнім часом у життя навчально-виховних закладів національної системи освіти увійшло багато нових термінів і понять. Серед них дуже часто вживаними стають поняття «менеджер» і «менеджмент», притаманні насамперед тезаурусу економічної науки. Як наслідок, закономірно виникають запитання:

Чи пов'язані ці поняття якимось чином із професійною діяльністю педагогічних працівників вищої школи?

Якщо так, то яке відношення вони мають до сфери вищої професійної освіти?

Аналіз новітніх літературних джерел показує, що менеджмент в освіті (педагогічний менеджмент) – це комплекс принципів, методів, організаційних форм і технологічних прийомів управління навчально-виховним та навчально-пізнавальним процесами, спрямованих на підвищення ефективності таких процесів в умовах розвитку ринку освітніх послуг. Оскільки в реальному функціонуванні закладів освіти мають місце ці два специфічних процеси, то менеджерів освіти диференціюють у такий спосіб. Менеджер навчально-виховного процесу – це керівник вищого навчального закладу освіти (ректор) чи його заступник (проректори з навчальної, наукової, виховної і господарської роботи; декани факультетів; завідувачі кафедр), який спеціально підготовлений до успішного керування людьми в ринкових умовах господарювання і виступає як суб'єкт управління цілісною педагогічною системою – професійною діяльністю педагогічних працівників та допоміжного персоналу. Менеджер

навчально-пізнавального процесу – викладач, доцент, професор, тобто професійно підготовлений фахівець, який є керівником та організатором життя молодого покоління майбутніх спеціалістів у нових – ринкових соціально-економічних умовах, і виступає як суб'єкт системи управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Очевидно, що за нових умов ринкової економіки оволодіння основами менеджменту в освіті допоможе кожному з педагогічних працівників більш успішно вирішувати власні професійні проблеми, ефективно здійснювати функції самоменеджменту у сфері педагогічної діяльності (управління собою), формулювати чіткі особистісні цілі, раціонально використовувати час, кваліфіковано переробляти і використовувати інформацію. А якщо педагогічний працівник у майбутньому планує виконувати функціональні обов'язки керівника вищого навчального закладу освіти чи його заступника, то менеджмент в освіті як нова і перспективна галузь педагогічної науки постає як надзвичайно необхідна система його професійних знань. Останні потрібні для того, щоб краще розуміти себе та своїх колег і студентів, бачити резерви, закладені в них, допомагати їм пізнати, оцінити та зрозуміти себе для того, щоб зробити продуктивний крок у перспективному професійному й особистісному саморозвитку.

Нові реалії педагогічної дійсності, зумовлені кардинальною зміною суспільних відносин, коли кожен із працівників системи вищої професійної освіти зазнає стресів та стикається з невизначеністю, коли ерозія традиційних цінностей призвела до серйозного розладу власних переконань та моральних орієнтирів, висувають необхідність вибудовувати свої особистісні цінності, визначати чіткі життєві й виробничі цілі. Це зумовлено тим, що перед викладачами через те, що традиційні ієрархічні професійно-педагогічні відносини порушені, авторитарний стиль не спрацьовує, а продуктивна праця потребує нових способів впливу на студентів, не вдаючись до наказів, тиску, «влади професії», виникла величезна кількість моральних, етичних, матеріальних та інших проблем, які потрібно вміти вирішувати. Усе це сприяло посиленню інтересу педагогічних працівників до сучасного менеджменту в освіті.

Отже, на підставі проведеного аналізу наукової літератури ми обґрунтували, що на відміну від традиційно вживаного у вітчизняній психолого-педагогічній літературі поняття «керування» термін «менеджмент» більш адекватно враховує нові реалії педагогічної дійсності, зумовлені дією нових засобів та інноваційних технологій навчання. Тому ознайомлення з теорією педагогічного менеджменту і самоменеджменту допоможе викладачу вищої школи по-іншому осмислити сутність своєї професійної ролі саме як фахівця нового типу – менеджера навчально-пізнавального процесу, тобто організатора та диспетчера навчально-пошукової, експериментально-дослідної та навчально-професійної

діяльності студентів як майбутніх фахівців, побачити в ній нові аспекти, зрозуміти, як зробити власну працю більш відповідною потребам сучасності.

Список використаних джерел

1. Коломінський Н. Л. Науково-психологічні засади менеджменту в освіті. *Освіта і управління*. 1997. № 5.
2. Курлянд З. Л. Професійна усталеність вчителя – основа його педагогічної майстерності. Одеса, 1995.
3. Маслов В., Шаркунова В. Принципи менеджменту в установах освіти. *Освіта і управління*. 1999. № 3.
4. Менеджмент освіти. URL: <http://revolution.allbest.ru/management/00008951.html>
5. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Суми, 1998.

Повстюк Х. Є., здобувачка 1-го курсу СО «Магістр»,
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна.
Науковий керівник – Нагорна Н. В., канд. пед. наук, доц.,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Україна

ГОТОВНІСТЬ МЕНЕДЖЕРА ДО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Національна система вищої освіти об'єктивно потребує здійснення нових підходів до управління, що передбачають посилення його конкретних функцій, вироблення оптимальних структурних управлінських моделей. Одним із основних елементів готовності менеджера до управлінської діяльності є підготовка, вироблення й реалізація прийнятих рішень. Робота із прийняття управлінських рішень вимагає від менеджерів високого рівня компетентності, значних затрат часу, енергії, досвіду. Сучасні дослідники підкреслюють, що саме від того, наскільки раціонально організований процес прийняття і реалізації управлінських рішень, значною мірою залежить ефективність державного управління у сфері вищої освіти.

У сучасній науковій літературі існують різноманітні тлумачення категорії «управлінське рішення». Більшість досліджень присвячені загальному розгляду сутності процедури прийняття управлінського рішення (В. Бакуменко, Ю. Башкатова, І. Герчикова, В. Говоруха, Н. Злобіна, Б. Літовченко, М. Мескон, Ю. Петруня, А. Чопенко та ін.) і з'ясуванню змісту окремих його аспектів (А. Дегтяр, М. Гончар, В. Конопльов, М. Михайличенко, Л. Орбан-Лембрик та